

Sygn. akt IV U 3321/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2014r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Hanna Rawska

Protokolant: st. sekr. sąd. Henryka Wolska

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2014r. w Zielonej Górze

odwołania E. H.

od decyzji (...) w Z.

z dnia (...)

w sprawie E. H.

przeciwko (...) Z.

o przyznanie emerytury

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 3321/13

UZASADNIENIE

(...) Z. decyzją z dnia (...). na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił wnioskodawcy E. H. prawa do emerytury, gdyż na dzień (...) ma ogólny staż pracy 28 lat, 8 miesięcy i 10 dni, a staż pracy w szczególnych warunkach 7 lat, 1 miesiąc i 21 dni.

Odwołanie od tej decyzji złożył wnioskodawca, wnosząc o jej zmianę przez przyznanie mu prawa do emerytury, gdyż w okresie (...) – (...). wykonywał pracę kierowcy traktora (ciągnika) w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w P..

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania zarzucając, że wnioskodawca w w/w okresie nie pracował w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca E. H. urodzony w dniu (...) złożył w dniu 21.08.2013r. w organie rentowym wniosek o emeryturę.

Na dzień (...) jego ogólny staż ubezpieczeniowy wynosi 28 lat, 8 miesięcy i 10 dni,

(dowód: świadectwa pracy – akta o emeryturę).

Organ rentowy przyjął pracę w szczególnych warunkach 7 lat, 1 miesiąc i 21 dni,

(dowód: świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach k. 41, 47 i decyzja k. 71 akt o emeryturę).

Wnioskodawca w okresie od (...) do (...) pracował w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w P.. W świadectwie pracy podano stanowisko kierowcy ciągnika,

(dowód: świadectwo pracy k. 27 akt o emeryturę i k. 26, 27, 37).

Wnioskodawca wykonywał w tej spółdzielni pracę kierowcy ciągnika. Jeździł traktorem. Wykonywał orki, siewy, bronowanie, zwoził też zboże. Pracę kierowcy ciągnika wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Początkowo członkami tej spółdzielni były tylko te osoby, które wniosły ziemię jako wkład gruntowy. Wnioskodawca początkowo nie był członkiem tej spółdzielni. Na skutek zmiany statutu spółdzielni każdy jej pracownik musiał uiścić wpisowe – wkład pieniężny, zostawał przyjęty na jej członka i mógł wykonywać pracę. Od dnia 1.01.1983r. każdy wykonujący pracę w tej spółdzielni był jej członkiem. Wnioskodawca od dnia 1.01.1983r. był członkiem Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w P. i jako jej członek wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązki traktorzysty do dnia 31.08.1989r.,

(dowód: zeznania świadków: A. B. k. 46, Z. F. k. 46 i Z. S. k. 47 oraz zeznania wnioskodawcy k. 57).

Ta(...) wystawiła wnioskodawcy w dniu 12.03.2001r. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym stwierdziła, że wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku traktorzysty, w okresie od (...) do (...) wykazaną w dziale VIII pkt 3 wykazu A załącznika do wskazanego rozporządzenia,

(dowód: świadectwo wykonywania pracy k. 45 akt o emeryturę i k. 25).

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 1.01.1999r osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Okres ten wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn (art. 27 pkt 2 ustawy emerytalnej). Za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresu zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

- ma wymagany okres zatrudnienia w tym co najmniej 15 lat pracy w

szczególnych warunkach (§ 4 ust. 1 w/w rozporządzenia).

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia.

Świadczenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, tak jak każdy inny dokument urzędowy, podlega kontroli zarówno co do wskazanych w nim faktów jak i podstawy prawnej. Zakwalifikowanie wykonywanego zatrudnienia do prac wykonywanych w szczególnych warunkach decyduje przede wszystkim charakter i zakres wykonywanych czynności w spornym okresie (wyrok Sądu Najwyższego z 12.09.2006r. I UK 59/06, OSNP 2007/17-18/259).

W sądowym postępowaniu odwoławczym nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu przed organami rentowymi i możliwe jest ustalenie okresów pracy w szczególnych warunkach również w oparciu o inne dowody niż w zaświadczeniach z zakładów pracy (uchwały Sądu Najwyższego z 21.09.1984r. III UZP 6/84, LEX nr 14625, z dnia 27.05.1985r. II UZP 5/85, LEX nr 1463 i wyrok Sądu Najwyższego z 8.04.1999r. II UKM 619/98, OSNP 2000/11/439).

Prawidłowo organ rentowy zakwestionował świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 12.03.2001r. (k. 45 akt emerytalnych), gdyż nie określono w nim poszczególnych okresów pracy na podstawie umowy o pracę i wykonywania pracy w charakterze członka spółdzielni.

Wspomniane świadectwo pracy w szczególnych warunkach nie ma potwierdzenia w ustalonym stanie faktycznym.

W sprawie jest bezsporne, że na dzień 1.01.1999r. ogólny staż pracy ubezpieczeniowy wnioskodawcy to 28 lat, 8 miesięcy i 10 dni oraz bezsporne jest uzyskanie przez niego wieku emerytalnego 60 lat z dniem (...) i nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o świadectwa pracy znajdujące się w aktach emerytalnych i aktach o ustalenie kapitału początkowego, zeznania świadków: A. B. , Z. F. i Z. S. oraz zeznania wnioskodawcy.

Wyżej wymienieni świadkowie i wnioskodawca zgodni zeznali, że wnioskodawca faktycznie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w P. pracę w charakterze traktorzysty od dnia 10.05.1978r. na podstawie umowy o pracę początkowo nie będąc członkiem spółdzielni, a następnie już jako jej członek. Z uwagi na ich zgodne zeznania Sąd dał wiarę zeznaniom tych świadków, którzy zeznali o wykonywanych czynnościach, a także dał wiarę zeznaniom wnioskodawcy. Świadek A. B. w ten sposób nie potwierdziła podpisanego przez nią zaświadczenia z 27.07.1994r. (k. 51 akt emerytalnych i k. 24).

Wnioskodawca zeznał, że nie pamięta od kiedy był członkiem Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) w P. i także świadek A. B. zeznała, że nie pamięta od którego roku wszystkie osoby zatrudnione w tej spółdzielni zostały jej członkami. Natomiast świadek Z. F. również początkowo traktorzysta na podstawie umowy o pracę zeznał, że wszystkie osoby zatrudnione zostały członkami tej rolniczej spółdzielni produkcyjnej po 5 czy 6 latach od rozpoczęcia przez niego pracy, a pracę tę rozpoczął od 1977r., a więc wszyscy pracownicy zostali członkami tej spółdzielni od dnia 1.01.1983r.

Sąd dał wiarę zeznaniom tego świadka, gdyż świadek Z. S. pamięta, że rozpoczął pracę od 1982r. i w tym roku nie każdy pracujący był członkiem spółdzielni. Przejście na członkostwo było podyktowane wejściem w życie w dniu 1.01.1983r. ustawy z dnia 16.09.1982r. – Prawo Spółdzielcze (art. 281 teks jednolity Dz. U. z 2003r. Nr 188, poz. 1848).

W przypadku nawiązania z pracownikiem spółdzielni produkcyjnej stosunku członkostwa dochodzi do dorozumianego rozwiązania stosunku pracy za porozumieniem stron. Członek tej spółdzielni nie może pozostawać z nią w pracowniczym stosunku zatrudnienia. W rezultacie okres wykonywania pracy w charakterze członka nie może zostać zaliczony do stażu pracowniczego, od którego zależy nabycie prawa do wcześniejszej emerytury (wyrok Sądu Najwyższego z 8.12.2009r. I UK 186/09, LEX nr 577810).

Przedmiotem działalności rolniczej spółdzielni produkcyjnej jest prowadzenie wspólnego gospodarstwa rolnego oraz działalność na rzecz indywidualnych gospodarstw rolnych członków (art. 138 w/w ustawy – Prawo Spółdzielcze).

Członkiem spółdzielni mógł zostać wnioskodawca w oparciu o art. 139 § 2 w/w ustawy – Prawo Spółdzielcze. Zdolny do pracy członek spółdzielni ma prawo i obowiązek pracować w spółdzielni w rozmiarze ustalonym corocznie przez zarząd stosownie do potrzeb wynikających z planu działalności gospodarczej spółdzielni (art. 155 § 1 w/w ustawy – Prawo Spółdzielcze).

Stosunek członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej jest w całości – a więc także w części dotyczącej pracy – stosunkiem cywilnoprawnym.

Przewidziane w art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej prawo do emerytury w wieku niższym przysługuje wyłącznie pracownikom i to tylko tym, którzy wykonywali pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Podstawą świadczenia pracy w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub w innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną przez członka nie może być stosunek pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 21.10.2009r. II UK 115/09, LEX nr 558571).

Wnioskodawca wykonywał więc pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) P. w okresie od (...) do (...) (4 lata, 7 miesięcy i 21 dni) na podstawie umowy o pracę wykazaną w dziale VIII (transport) pkt 3 (pracę kierowcy ciągnika) wykazu A załącznika do wymienionego rozporządzenia oraz działu VIII poz. 3 pkt 1 (kierowca ciągnika kołowego) wykazu A załącznika nr 1 do zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 31.03.1988r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. Urz. MRLiGŻ Nr 2 z 1988r., poz. 4).

Zatrudnienie wnioskodawcy w szczególnych warunkach wynosi więc 11 lat, 9 miesięcy i 12 dni (przyjęty przez organ rentowy okres 7 lat, 1 miesiąc i 21 dni) i dodatkowo przez Sąd (4 lata, 7 miesięcy i 21 dni).

Wnioskodawca nie spełnił wymogu z § 4 ust. 1 pkt 3 w/w rozporządzenia tj. nie posiada wymaganego okresu zatrudnienia 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd nie mógł wykorzystać akt osobowych wnioskodawcy, które zostały zniszczone w niewyjaśnionych okolicznościach w czasie czynności likwidacyjnych (k. 53).

Mając powyższe na uwadze, brak jest podstaw do uwzględnienia odwołania i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, należało je oddalić.